

**UCHWAŁA NR XXXVIII/373/2018
RADY MIEJSKIEJ W LUBRAŃCU
z dnia 27 sierpnia 2018 r.**

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2018 - 2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm. ¹) oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1508) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1390)

**RADA MIEJSKA
u c h w a ł a :**

- § 1. Przyjąć Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2018 - 2022, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Lubrańca.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Lubrańcu
Piotr Stawianowski
Piotr Stawianowski

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2018 r. poz. 1000, poz. 1349 i poz. 1432.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2018 - 2022

I Wstęp

Rodzina jest podstawową i niezastąpioną grupą, środowiskiem kształtującym osobowość, system wartości, poglądy czy styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku gdy tego nie ma, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań zgodnych z normami prawa, moralności i oczekiwaniami społecznymi.

Według definicji zawartej w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (członek rodziny - osoba najbliższa w rozumieniu art.115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej.

Według danych statystycznych, przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny, zdarza się we wszystkich grupach społecznych niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji ekonomicznej.

Przemoc przybiera różne formy, z których można wyodrębnić:

- **przemoc fizyczną** - jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie jej życia,
- **przemoc psychiczną** - to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie jej strachu,
- **przemoc seksualna** - to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych,
- **przemoc ekonomiczną** - to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy,
- **zaniedbanie** - to ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc jest przestępstwem, które określa art. 207 Kodeksu karnego.

Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań zawartych w niniejszym programie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Lubraniec ma charakter długofalowy i obejmuje lata 2018 –2022. W miarę potrzeb zadania programu mogą ulec zmianom i udoskonaleniom.

II Podstawa prawna

Program realizowany będzie w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1508),
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.),

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 682 z późn. zm.),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „ Niebieskie Karty ” oraz wzorów formularzy „ Niebieska Karta ” (Dz. U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245) oraz inne przepisy prawa.

Program jest spójny z Programami:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy,
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lubraniec na lata 2016 – 2026,
- Miejsko - Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok.

III Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Lubraniec

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zbadania, ponieważ jest to temat wstydlivy i ukrywany tajemnicą. Dane z Komisariatu Policji w Lubrańcu świadczą, że jednak zjawisko przemocy istnieje. Wszczęcia procedury NK w podanych niżej latach dokonała w znacznej części Policja, często podczas interwencji domowych a w 2 przypadkach MGOPS.

Tab.1. Liczba sporządzonych formularzy NK oraz zakończonych procedur z podaniem przyczyny zakończenia

Rok	Liczba sporządzonych formularzy NK (wszczęcie procedury)	Liczba zakończonych procedur NK	Zakończenie procedury z powodu ustania przemocy w rodzinie	Zakończenie procedury z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań
2015	4	14	8	6
2016	10	3	2	1
2017	9	6	3	3

W 2015 r. zakończenie kart jest wyższe z uwagi na to, że zakończono procedury Niebieskich Kart, które były czynne w poprzednich latach.

Osoby korzystające z pomocy psychologicznej poprzez cotygodniowe spotkania terapeutyczne w Klubie Abstynenta AA.

Rok	Osoby z problemem alkoholowym korzystający z pomocy psychologicznej w Klubie AA	w tym ilość porad	Dorośli członkowie rodziny osób uzależnionych korzystający z pomocy psychologicznej	w tym ilość porad
2015	129	401	28	82
2016	137	439	31	90
2017	154	445	29	67

Z przedstawionego wykazu osób korzystających z porad psychologicznych w latach 2015 - 2017 wynika, że liczba ta rośnie tzn., że osoby potrzebujące pomocy w zakresie uzależnienia są bardziej świadomi swojej choroby i dążą do wyjścia z problemu.

Z danych otrzymanych od Policji w Lubrańcu wynika, że :

- w 2015 r. wystąpiono z 5 wnioskami do Prokuratury Rejonowej o zastosowanie leczenia odwykowego,
- w 2016 r. wystąpiono z 10 wnioskami do Prokuratury Rejonowej o zastosowanie leczenia odwykowego,
- w 2017 r. wystąpiono z 9 wnioskami do Prokuratury Rejonowej o zastosowanie leczenia odwykowego,

ponadto Policja odnotowała interwencje w związku z nadużywaniem alkoholu:

- w 2015 r. - 42 interwencje,
- w 2016 r. - 50 interwencji,
- w 2017 r. - 112 interwencji.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Gmina Lubraniec liczyła 9 592 mieszkańców.

Liczba osób bezrobotnych z terenu Gminy Lubraniec zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy we Włocławku wynosiła:

- w 2015 r. - 875 osób, w tym z prawem do zasiłku – 91,
- w 2016 r. - 852 osoby, w tym z prawem do zasiłku – 97,
- w 2017 r. - 758 osób, w tym z prawem do zasiłku – 101.

Należy zaznaczyć, że duża część osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie to właśnie osoby bezrobotne.

W 2015 r. z różnych form pomocy społecznej skorzystało 475 rodzin na 1 217 osób, w tym z powodu przemocy w rodzinie - 6 rodzin,

w 2016 r. - 431 rodzin na 1 057 osób, w tym z powodu przemocy 6 rodzin,

w 2017 r. - 385 rodzin na 907 osób (stanowi 9,46 % ogółu mieszkańców gminy), w tym z powodu przemocy 4 rodziny.

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Lubraniec została przeprowadzona w oparciu o ankiety prowadzone przez pracowników socjalnych w drugiej połowie 2017 r. Celem badania było pozyskanie wiedzy o faktycznych rozmiarach zjawiska przemocy, o świadomości społecznej dotyczących zagrożeń jakie powoduje przemoc.

Wśród ankietowanych osób 78% to kobiety i ponad 65% to osoby mieszkające na wsi.

56% ankietowanych uważa, że występuje zjawisko przemocy w Gminie Lubraniec.

Największą grupę osób, gdzie występuje przemoc, stanowią rodziny gdzie jest nadużywanie alkoholu, następnie rodziny patologiczne.

Najbardziej znaną formą przemocy jest bicie - ponad 85%, następnie wyzwiska i szarpanie.

Osoby stosujące przemoc to osoby bezrobotne - prawie 80%, a najmniejsza grupa to osoby w wieku poprodukcyjnym.

Spośród ankietowanych 44% oznajmiło, że najbliższe otoczenie jak również same osoby doznały przemocy.

Na pytanie czy dla dobra dzieci kobieta powinna zostać w związku, w którym występuje przemoc - oprócz 1 osoby wszyscy odpowiedzieli – nie, natomiast na pytanie czy sprawcy przemocy sami jako dzieci byli ofiarami lub byli świadkami jak jedno z rodziców bije drugie - odpowiedzi były następujące: tak- 21%, nie -27%, być może -52%.

Osoby dotknięte przemocą w rodzinie często doświadczają kilku jej form jednocześnie tj. przemocy fizycznej, psychicznej, ekonomicznej czy seksualnej.

Z uwagi na powyższe fakty, konieczne jest podjęcie działań zmierzających do jak największego zmniejszenia problemu przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami.

IV Cele główne Programu

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy.

V Cele szczegółowe

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Lubraniec
 - a/określenie w drodze uchwały trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania,
 - b/ powołanie zarządzeniem burmistrza zespołu interdyscyplinarnego,
 - c/ współpracujący w ramach zespołu interdyscyplinarnego:
 - pracownicy socjalni Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubrańcu,
 - przedstawiciele oświaty,
 - przedstawiciele policji,
 - przedstawiciele Kuratorskiej Służby Sądowej,
 - przedstawiciele Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - przedstawiciele organizacji pozarządowych,
 - przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Lubrańcu,
 - d/ edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy:
 - szkolenia na temat przemocy,
 - prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i terapeutycznej w szczególności dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych oraz ich rodzin,
 - organizowanie konkursów m.in. plastycznych wśród dzieci i młodzieży o tematyce przemocy czy uzależnień,
 - dystrybucja plakatów, czasopism i innych wydawnictw na temat przemocy,
 - wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne.
2. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie:
 - a) przeprowadzanie rozmów z osobami stosującymi przemoc,
 - b) udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów edukacyjnych,
 - c) izolowanie sprawców od ofiar,
 - d) kierowanie wniosków do sądu o podjęcie leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu.
3. Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie:
 - a) udzielanie informacji i zapewnienie miejsc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w ośrodkach interwencji kryzysowej i w specjalistycznych ośrodkach wsparcia,
 - b) udzielanie informacji na temat pozyskania zaświadczenia lekarskiego,
 - c) udzielanie informacji na temat praw osób będących ofiarami przemocy,
 - d) podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty,
 - e) przekazywanie informacji o podejmowanych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego,
 - f) pomoc psychologiczna dla rodzin, które są ofiarami przemocy,
 - g) wszelkie inne poczynania mogące przyczynić się do powstrzymania przemocy w rodzinie, a nie ujęte w niniejszym programie.

VI Realizatorzy programu

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- 1) Urząd Miejski w Lubrańcu,
- 2) Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubrańcu,
- 3) Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubrańcu,
- 4) Świetlica Profilaktyczno - Wychowawcza w Lubrańcu,
- 5) szkoły,
- 6) Policja,
- 7) Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna,
- 8) służba zdrowia,
- 9) Sąd Rejonowy we Włocławku,
- 10) Kurator sądowy,

- 11) organizacje pozarządowe,
- 12) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku.

VII Termin realizacji

Termin realizacji programu obejmuje lata 2018 - 2022.

VIII Sprawozdawczość

Przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego zobowiązany jest do przedkładania burmistrzowi sprawozdań z pracy zespołu w terminach:

- do 31 lipca roku, którego sprawozdanie dotyczy - sprawozdanie półroczne,
- do 31 stycznia roku następnego po roku, którego sprawozdanie dotyczy - sprawozdanie roczne.

IX Finansowanie

Program finansowany będzie ze środków własnych gminy Lubraniec, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Lubrańcu
Piotr Sławianowski
Piotr Sławianowski

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1390), do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Program ma istotne znaczenie dla realizacji aktów polityki społecznej w skali lokalnej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2018 - 2022 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

W związku z powyższym proponuje się przyjęcie przedmiotowej uchwały przez Radę Miejską w Lubrańcu.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Lubrańcu
Piotr Stawianowski
Piotr Stawianowski